

Klimat-och näringslivsdepartementet

Stockholm
2025-09-23

Vår referens
André Nilsson

Dnr
KN2025/01352

Remissyttrande

Remiss av Energimyndighetens Hemställan angående ändring i förordning (2020:1180) om vissa utsläpp av växthusgaser

Företagarna har beretts möjlighet att avge remissyttrande om den angivna skrivelsen. Här följer våra synpunkter.

Sammanfattning av förslaget

Energimyndigheten har hemställt om ändringar i förordningen (2020:1180) om vissa utsläpp av växthusgaser. Förslaget innebär att myndigheten ges ett bemyndigande att meddela föreskrifter om avgifter för kontoinnehav i unionsregistret, samt att ett krav införs på registrering för svensk mervärdesskatt vid öppnande av handelskonto. Syftet är att öka flexibiliteten i avgiftssättningen och säkerställa att de ökade kostnaderna för kontoföringen bärs av verksamhetsutövarna.

Myndigheten motiverar förslaget med att det finansiella värdet av utsläppshandel ökat kraftigt, att antalet kontoinnehavare växer, samt att nuvarande finansieringsmodell är otillräcklig.

Företagarnas inställning

Företagarna avstyrker förslaget i sin nuvarande form. Vi har följande invändningar:

Företagarna avstyrker förslaget om att låta Energimyndigheten fritt sätta framtida tillsynsavgifter

Det är principiellt problematiskt att systematiskt finansiera höjda politiska ambitioner genom att införa eller höja avgifter på företag. Det strider mot god förvaltningskultur att myndigheter får alltför stor självständighet att själva sätta avgiftsnivåer för vad som i praktiken är obligatoriska verksamheter. Kostnadsökningar som sker till följd av politiska beslut bör i första hand hanteras via myndighetens anslag.

Energimyndighetens konsekvensanalys är otillräcklig och lever inte upp till kraven enligt 7 § i förordningen om konsekvensutredning vid regelgivning (2007:1244). Det saknas en djupare genomgång av hur avgiften skulle påverka olika företagstyper, särskilt små och medelstora företag. Det finns heller ingen analys av hur många företag som berörs eller av företagnas samlade regelbörda och tillsynskostnader.

Att förbise dessa effekter speglar en bristande förståelse för de företag som ytterst bidrar till att finansiera myndighetens verksamhet genom skatter och avgifter. En konsekvensutredning utan hänsyn till bördan på företag blir i praktiken verkningslös som beslutsunderlag.

Detta är ytterligare ett exempel på hur kostnader och administration vältras över på företagen. Vi ser en växande tendens där nya regler införs utan att ta hänsyn till den samlade bördan för näringslivet. Företagarna vill se en översyn av tillsynssystemet, där principen bör vara att tillsyn i första hand bör skattefinansieras. Ökade tillsynskostnader, i den mån det är nödvändigt, bör alltid föregås av obligatoriska konsekvensanalyser av hur små företag påverkas.

Företagarna avstyrker förslaget om krav på momsredovisning

Företagarna avstyrker förslaget att införa ett krav på registrering för svensk mervärdesskatt (moms) för att få öppna ett handelskonto i unionsregistret. Energimyndighetens argumentation för detta krav är irrelevant för själva momsfrågan.

Myndigheten anger att syftet med momsregistrering är att skilja ut seriösa aktörer och förenkla kontrollen, men inget i förslaget visar att detta problem i dagsläget föreligger i sådan omfattning att det kräver en ny reglering i den här omfattningen. Det presenteras inte heller några underlag som kopplar utebliven momsregistrering till faktisk misskötsamhet eller överträdelser i handeln med utsläppsätter.

Att använda momsregistrering som ett slags förhandskontroll är att införa en godtycklig tröskel som i praktiken kan exkludera många små aktörer – särskilt nybildade bolag eller sådana med låg omsättning – från att delta i systemet. Det går direkt emot EU ETS grundprincip om att vara ett inkluderande, marknadsbaserat styrmedel för utsläppsminskningar. Varför ska större företag tillåtas delta i utsläppshandeln, medan mindre bolag som inte uppfyller ett administrativt momsrekvisit stängs ute?

Konsekvensen blir att många småföretag utestängs från att delta i utsläppshandeln eller får ökade administrativa bördor. Detta är särskilt allvarligt eftersom vissa små företag nu tvingas in i EU ETS som ett resultat av systemets utvidgning med ETS2, exempelvis inom transportsektorn. Att dessutom kräva momsregistrering utan att ta hänsyn till vilka aktörer som faktiskt omfattas av EU:s utsläppshandel skapar orimliga hinder.

Det är anmärkningsvärt att denna förändring inte analyserats i konsekvensutredningen. Det saknas helt bedömningar av hur många företag som idag inte är momsregistrerade men ändå omfattas av utsläppshandeln, och vad detta skulle innebära i praktiken för dem. Det saknas också en analys av de ekonomiska och administrativa effekterna för dessa företag

André Nilsson
Näringspolitisk expert
Företagarna

Pernilla Norlin
Samhällspolitisk chef
Företagarna